

ОӘЖ 517.98

**$p \leq q$ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ БӨЛШЕК РЕТТІ КВАЗИСЫЗЫҚТЫ ИНТЕГРАЛДЫҚ
ОПЕРАТОРЛАРДЫ САЛМАҚТЫ БАҒАЛАУ**

Тажихан Б.М.

*Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті
Жетекшісі: ф.-м.ғ.к., PhD-доктор, доцент Абылаева А.М.*

$0 < r, p, q < \infty$ және $-\infty \leq a < b \leq +\infty$ болсын. $u(\cdot), w(\cdot), v(\cdot)$ - салмақты функциялар, яғни (a, b) аралығында локальды интегралданатын, оң мән қабылдайтын функциялар.

Бұл жұмыста келесідей теңсіздікті зерттейміз:

$$\left(\int_a^b u(x) \left(\int_a^x \left(\int_t^x K(s, t) f(s) ds \right)^r w(t) dt \right)^{\frac{q}{r}} dx \right)^{\frac{1}{q}} \leq C \left(\int_a^b v(x) f^p(x) dx \right)^{\frac{1}{p}} \quad (1)$$

Біз (1) теңсіздігін $0 < r < \infty$ және $1 \leq p \leq q < \infty$ жағдайында қарастырамыз.

$(\alpha, \beta) \subset (a, b)$ және $\frac{1}{p} + \frac{1}{p'} = 1$ болсын. Келесі шамаларды қарастырайық:

$$v(\alpha, \beta) = \operatorname{ess\,inf}_{\alpha < t < \beta} v(t), \quad U(\alpha, \beta) = \left(\int_{\alpha}^{\beta} u(x) dx \right)^{\frac{1}{q}},$$

$$A^-(\alpha, \beta) = \sup_{\alpha < x < \beta} \left(\int_{\alpha}^x w(t) dt \right)^{\frac{1}{r}} \left(\int_x^{\beta} \frac{1}{(s-x)^{p'}} v^{1-p'}(s) ds \right)^{\frac{1}{p'}}$$

$$B^-(\alpha, \beta) = \left(\int_{\alpha}^{\beta} \left(\int_{\alpha}^x w(t) dt \right)^{\frac{r}{p-r}} \left(\int_x^{\beta} \frac{1}{(s-x)^{p'}} v^{1-p'}(s) ds \right)^{\frac{r(p-1)}{p-r}} w(x) dx \right)^{\frac{p-r}{pr}}$$

$$D^-(\alpha, \beta) = \left(\int_{\alpha}^{\beta} \left(\int_{\alpha}^x w(t) dt \right)^{\frac{r}{1-r}} (v(x, \beta))^{\frac{r}{r-1}} w(x) dx \right)^{\frac{1-r}{r}}$$

$$J^-(\alpha, \beta) = \sup_{f \geq 0} \frac{\left(\int_{\alpha}^{\beta} w(t) \left(\int_{\alpha}^t \frac{1}{t-s} f(s) ds \right)^r dt \right)^{\frac{1}{r}}}{\left(\int_{\alpha}^{\beta} v(x) f^p(x) dx \right)^{\frac{1}{p}}}$$

Лемма.

- 1) Егер $1 \leq p \leq r < \infty$ болса, онда $A^-(\alpha, \beta) \leq J^-(\alpha, \beta) \leq p^{\frac{1}{r}} (p')^{\frac{1}{p'}} A^-(\alpha, \beta)$.
- 2) Егер $0 < r < p$ және $1 < p < \infty$ болса,

$$(p')^{\frac{1}{p'}} r^{\frac{1}{p}} \left(1 - \frac{r}{p} \right) B^-(\alpha, \beta) \leq J^-(\alpha, \beta) \leq \left(\frac{p}{p-r} \right)^{\frac{p-r}{pr}} p^{\frac{1}{p}} (p')^{\frac{1}{p'}} B^-(\alpha, \beta)$$

- 3) Егер $0 < r < p$ және $1 < p < \infty$ болса,

$$r(1-r)D^-(\alpha, \beta) \leq J^-(\alpha, \beta) \leq (1-r)^{\frac{1-r}{r}} p^{\frac{1}{p}} (p')^{\frac{1}{p'}} D^-(\alpha, \beta)$$

Теорема. $\alpha \geq 0, \beta \geq 0, \gamma \geq 0$ болсын. (1) теңсіздігі орындалады, сонда тек сонда ғана, егер

$$(i) M = \sup_{z>0} U(a, z) A^-(z, b) < \infty \quad 1 \leq p \leq \min\{r, q\} < \infty;$$

$$(ii) M = \sup_{z>0} U(a, z) B^-(z, b) < \infty \quad 1 < r < p \text{ және } 1 < p \leq q < \infty;$$

$$(iii) M = \sup_{z>0} U(a, z) D^-(z, b) < \infty \quad 0 < r < 1 = p \leq q < \infty \text{ және кез келген } \alpha, \beta: a < \alpha < \beta < b$$

үшін $\nu(\alpha, \beta) > 0$.

Сонымен қатар $M \approx C$, C - (1) теңсіздігінің ең жақсы тұрақтысы.

Пайдаланған әдебиет:

1.R.Oinarov, A.Kalybay. Three-parameter weighted Hardy type inequalities //Banach J. Math. Anal. 2 (2008), №2. 85-93.